

- Можливість сконцентрувати увагу на основному виді діяльності, а інші супутні функції управління передати спеціалізованій компанії;	- Можливе зниження відповідальності за виконання конкретних функцій менеджментів у зв'язку з їхньою передачею на сторону.
- Відсутність інституалізації операцій аутсорсингу на національному ринку розширює можливі характеристики інструментарію й особливості його використання для всіх учасників.	

При застосування аутсорсингу контроль за обсягами дебіторської заборгованості буде здійснюватись нерегулярно, що збільшує можливість виникнення розміру сумнівної заборгованості. Ще однією особливістю є те, що послуги аутсорсингу надаються на платній основі, тому керівництву підприємства обов'язково необхідно прораховувати всі вигоди та ризики при залученні сторонніх працівників щодо контролю за наявністю та обсягами дебіторської заборгованості.

Третій варіант – ко-сорсинг. Цей варіант означає створення власної служби аудиту і лише в певних випадках застосовувати послуги експертів спеціалізованих компаній або зовнішніх консультантів. З точки зору контролю за обсягом дебіторської заборгованості на торговельному підприємстві, то даний вид послуг актуальний для суттєвих розмірів такої заборгованості та характерна специфічна область її утворення (наприклад, сфера будівництва, інформаційних технологій тощо). Отже, розглянувши існуючі підходи до створення служби внутрішнього аудиту на підприємстві для забезпечення допустимого розміру дебіторської заборгованості слід зауважити, що немає єдиного вірного шаблону організації даної служби для певних підприємств. Слід обов'язково враховувати, що склад, структура та чисельність служби внутрішнього аудиту визначаються для кожного підприємства індивідуально.

Література: **1.** Бочкова Д.М. Служба внутрішнього аудиту як інструмент управління підприємством // Управління розвитком. – 2012. - №7 (128). – С.90-91. **2.** Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні – засади та практичний інструментарій / Л.О. Лігоненко – К.: КНТЕУ. - 2001.- 580 с. **3.** Пугачев В.В. Внутренний аудит и контроль /В.В. Пугачев – М.: Дело и Сервис, 2010. – 224 с. **4.** Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: Монографія / О.О. Терещенко. – К. КНЕУ. - 2004. – 268 с. – 15,6 др. арк.

ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ SAP R/3

Дерун І. А., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Інтеграція України у світову співдружність зумовлює побудову нового рівня зовнішньоекономічних відносин, які базуватимуться на стандартизованому інформаційному забезпеченні. Особливе місце у цьому забезпеченні відводиться забезпеченню правдивою, неупередженою та повною інформацією про фінансовий стан та результати господарської діяльності вітчизняних підприємств, ефективне використання якими автоматизованих систем бухгалтерського обліку дасть можливість оперативного отримання інформації щодо своєї фінансово-господарської діяльності. На сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку за кордоном стали дуже популярними ERP-системи, які є корпоративними комп'ютерними системами, призначеними для автоматизації обліку. Зазвичай такі системи будуються за модульним принципом, охоплюючи всі ключові процеси діяльності суб'єкта господарювання. В основі ERP-систем лежить принцип створення єдиної бази даних, яка містить всю бізнес-інформацію, що забезпечує одночасний доступ до неї будь-якої кількості співробітників. Основними функціями таких систем є: ведення конструкторських і технологічних операцій, що визначають склад виробленої продукції, а також матеріальні ресурси, необхідні для цього;

формування планів продажу і реалізації продукції; планування виробничих потужностей; оперативне управління фінансами; управління інвестиційними проектами; ведення фінансового та управлінського обліку [1, с. 45-50; 3].

Однією з найпоширеніших ERP-систем є SAP R/3. Ведення обліку необоротних активів за допомогою SAP дає такі можливості: швидке управління великими об'ємами даних; ведення кореспонденцій рахунків, інтегрованих з управлінням матеріальними потоками та обліком дебіторів та кредиторів; здійснення паралельних оцінок довгострокових активів (відповідно до норм П(С)БО, IAS, US GAAP); аналіз майбутніх тенденцій на базі моделювання амортизації необоротних активів; розробка та конструювання системи внутрішньої і зовнішньої звітності щодо бухгалтерського обліку довгострокових активів. До управління необоротними активами підприємства можуть бути залучені працівники з інших департаментів чи відділів, що дасть змогу вирішувати більш важливі завдання бухгалтерії. Для цього кожен працівник отримує персоналізований ключ доступу до бази даних необоротних активів – SAP Workplace. Це портал, за допомогою якого бухгалтер чи інша уповноважена особа має доступ до тих функцій та інформації, які необхідні їй для повсякденної роботи з необоротними активами. Це є єдиною точкою входу у систему SAP R/3. Варто зазначити, що при вході у даний портал, бухгалтеру не потрібно окремо входити в інші системи, з якими підтримує зв'язок SAP Workplace, оскільки працівник отримує автоматичний доступ до них щодо інформації, пов'язаної з веденням обліку необоротних активів. Інші працівники за допомогою порталу SAP Employee Self-Service (системи самообслуговування через мережу) можуть мати доступ до інформації щодо тих необоротних активів, за які вони є відповідальними (наприклад, персональний комп'ютер чи службовий автомобіль). Перевагою такої системи є те, що, бухгалтеру не потрібно турбуватись про зміну місця розташування об'єкта, надання чи зміну інвентарного номера об'єкта тощо. Це дає можливість оптимізувати роботу бухгалтера з необоротними активами і зменшити обсяги його рутинної роботи. Даний портал має інтерфейси також і для ведення інвентаризації, які можуть підтримувати зчитування штрих-кодів мобільними пристроями обробки даних.

Також цей портал можна поєднати і з каналами закупки за допомогою WEB-інтерфейсу (Business-to-Business Procurement), що дасть змогу контролювати процес від створення заявки до виставлення рахунку. Відповідно, портал обліку необоротних активів буде проінформований про надходження нових основних засобів чи інших матеріальних необоротних активів.

Бухгалтер, який веде операції з необоротними активами за допомогою порталу SAP Workplace у системі SAP R/3 здійснює наступні функції: введення та зміна основних даних щодо довгострокових активів; створення, обробка та розрахунок інвестиційних замовлень та проектів; бухгалтерські проведення, пов'язані зі станом та рухом необоротних активів; економічний аналіз та контроль за станом та рухом необоротних активів на підприємстві; складання внутрішньої та зовнішньої звітності щодо необоротних активів у модулі Business Information Warehouse [2].

Варто зазначити, що деякі транзакції з вищенаведених можуть бути видалені з даного модуля та передані іншим працівникам бухгалтерії або фінансового департаменту. Тому така система дає більш точно і детально розмежовувати повноваження та обов'язки працівників бухгалтерії. Крім того, цей портал можна розбити на зменшені підсистеми для ведення окремого обліку основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, нематеріальних активів, довгострокових фінансових інвестицій. Це може залежати від законодавчо-нормативних документів країни чи організації бухгалтерії відповідного суб'єкта господарювання.

У SAP R/3 інформація про необоротні активи представлена основними записами, які складаються із двох розділів: загальної інформації та інформації про оцінку об'єкта. Відповідно, формат та кількість закладок за об'єктами необоротних активів можна специфікувати за класами залежно від робочого плану рахунків підприємства чи функцій використання об'єктів. Так, основний запис щодо об'єкта необоротних активів може містити наступні елементи (табл. 1).

Отже, із впровадженням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в Україні потрібно залучати нові технології й модифікувати їх під національні особливості ведення обліку, оскільки сучасні комп'ютерні системи надають змогу планувати господарську діяльність підприємства для прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень.

Структурні елементи основного запису у SAP R/3

Назва структурного елемента	Опис
Загальна інформація	Назва об'єкта, місце розташування, матеріально-відповідальна особа, інвентарний номер тощо.
Інформація про проводки	Дати надходження чи списання, кореспонденція рахунків, первинні документи щодо підтвердження операції тощо.
Дані, залежні від часу	Амортизаційні відрахування, зміна строку експлуатації чи методу нарахування амортизації тощо.
Дані про походження об'єкта	Тип знаходження об'єкта, інформація про постачальників, документи, які підтверджують його постачання тощо.
Дані про страхування необоротних активів	Інформація щодо страховика, майновий вид страхування, вартість послуг, страхові премії і виплати тощо.
Дані щодо оцінки	Параметри оцінки (первісна вартість, справедлива вартість, балансова вартість, нарахований знос, вид амортизації тощо).

* Таблиця систематизована автором на основі джерела [2].

Література: 1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: [навч. посіб.] / С. В. Івахненко. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2008. – 343 с. 2. Учет основных средств SAP: [Електронний ресурс] – Режим доступу: [Електронний ресурс] // http://www.sap.com/cis/pdf/am_func.pdf 3. ERP-systems / Енциклопедія Вікіпедія: [Електронний ресурс] // uk.wikipedia.org/wiki

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ-ПЕРЕВІЗНИКІВ.

Єсієва Н.К., Хмельницький національний університет, м.Хмельницький, Україна

Зміна розуміння управлінських функцій та діяльності підприємств-перевізників на сучасному етапі розвитку вимагає від внутрішнього аудиту не лише виявляти, констатувати проблемні питання та недоліки об'єктів аудиту, але й визначати їх майбутній розвиток, надавати управлінські консультації, рекомендації орієнтуючись на підвищення ефективності діяльності у майбутньому. За визначених умов, однією із найважливіших ділянок внутрішнього аудиту діяльності підприємств-перевізників, як для власників, акціонерів, управлінського персоналу так і інвесторів є внутрішній аудит доходів. Відповідно, саме правильно обрана методика проведення аудиту доходів сприятиме підвищенню ефективності внутрішнього аудиту діяльності підприємства-перевізника, в цілому. В економічній літературі, спробу ліквідувати проблеми у методичному забезпеченні внутрішнього аудиту робили такі науковці як: Ф. Ф. Бутинець, О. В. Сметанко, Т. О. Каменська, О. Ю. Редько, Г. В. Власюк, Г. Б. Назарова, О. В. Шелковнікова, Е. В. Гринавцева, Н. С. Шалімова, М. Т. Білуха, Л. В. Гуцаленко, І. І. Пилипенко та інші. Однак, проведений аналіз літературних джерел, свідчить про недоопрацьованість теоретичних аспектів проведення внутрішнього аудиту діяльності підприємств-перевізників зважаючи на галузеві ознаки, зокрема внутрішнього аудиту доходів підприємств-перевізників.

В свою чергу нормативно-правове регулювання порядку внутрішнього аудиту доходів підприємств-перевізників забезпечується: Податковим кодексом України; законодавчими актами регулюючими транспортну галузь; Міжнародними Стандартами контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг; Стандартами професійної практики внутрішнього аудиту; П(С)БО 15; інші [1, 2, 3, 4, 5]. Метою проведення внутрішнього аудиту доходів підприємства-перевізника є підтвердження існування, виявлення достовірності, правильності групування та повноти відображення доходів у розрізі видів діяльності у конкретному звітному періоді, як передумова прогнозування, підвищення ефективності діяльності підприємства та отримання достовірних фінансових показників.

Слід відмітити, що для збору аудиторських доказів внутрішній аудит поряд із загальнонауковими прийомами дослідження об'єктів аудиту, такими як аналіз та синтез, індукція та дедукція, порівняння та аналогія, гіпотеза та експеримент використовує спеціальні методи